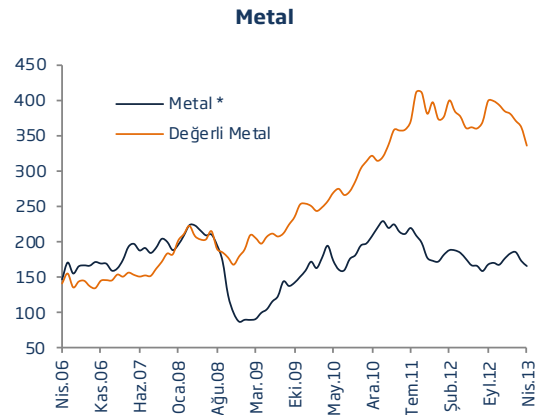
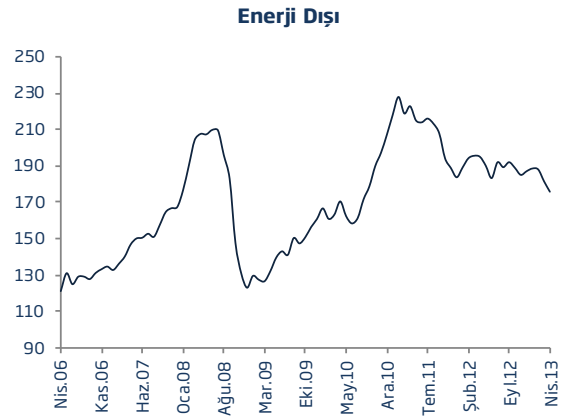
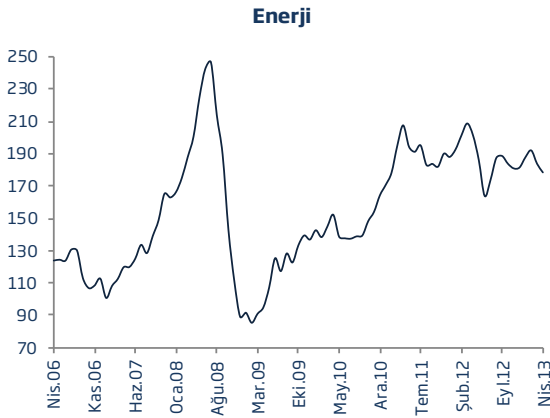

ÖZGÜR DEMİRTAŞ

- Nisan ayında emtia fiyatlarının seyrini genel olarak küresel ekonomik aktivitedeki ivme kaybı ve Dolar'ın değer kazanması belirledi. Bu çerçevede Mart ayındaki eğilimlerin Nisan'da da korunduğu izlenirken, fiyatlar hemen tüm emtia türlerinde geriledi. Ayrıca, bir çok emtialarda arz sıkıntılarının ortadan kalkması da fiyatları aşağı yönde etkiledi.
- Enerji** fiyatları endeksi, Nisan ayında bir önceki aya göre %2,9, önceki yılın aynı ayına göre %11,4 oranında geriledi. Enerji fiyatlarındaki gerilemede, endekste ağırlığı yüksek olan ham petrolün yanı sıra kömür fiyatlarındaki aylık ve yıllık bazda düşüşler etkili oldu. ABD'de ise mevsimsel talebe bağlı olarak doğalgaz fiyatlarında artış gözlemlendi.
- Enerji dışı** emtia fiyatları endeksi, Nisan ayında aylık bazda %3,1, yıllık bazda %9,8 azaldı. Enerji dışı emtialarda da fiyat düşüşleri hemen tüm emtia türlerinde yaygın bir şekilde gerçekleşti.
- Tarım** ürünleri fiyatları endeksi ise Nisan ayında Mart'a göre %2,7 oranında gerilerken, bir yıl öncesine göre %9,3 aşağıda bulunuyor. Öte yandan üretime yönelik olumlu beklentilerle tarımsal emtia fiyatlarının bir miktar gevşemiş olmasına rağmen kriz öncesi seviyelere göre hala yüksek konumda bulunduğu izleniyor.
- En büyük tüketici olan Çin'de ilk çeyrek büyümesinin beklentilerin altında kalmasına bağlı olarak **temel metal** fiyatlarında Nisan'da gerileme (aylık %4,9, yıllık %11) devam ederken; uzun pozisyonların çözülmesi nedeniyle altın başta olmak üzere **değerli metal** fiyatlarında da düşüşün sürdüğünü gözleniyor.

EMTİA FİYAT ENDEKSLERİ (2005=100)

EMTİA PIYASALARINDA SON GELİŞMELER

- Petrol rafinerilerindeki bakım çalışmaları öncesinde artan ham petrol stoklarının yanı sıra mevsimsel etkilerle talebin zayıflaması, **petrol** fiyatlarında Nisan ayı içinde düşüş yaşanmasına neden oldu. Ancak rafinerilerdeki bakımların tamamlanmaya başlamasına bağlı olarak talepte artış beklentisi ile fiyatlar ayın sonunda bir miktar toparlandı. Buna rağmen aylık bazda %3,6 düşen ortalama ham petrol fiyatı, 2012 yılının Nisan ayına göre %13 gerilemiş durumda.
- OPEC'in 31 Mayıs'ta gerçekleştireceği toplantı, küresel petrol arzının seyri açısından önem taşıyor. Bir çok OPEC ülkesinde bütçe gelirlerinde önemli payı bulunan petrol gelirleri açısından petrol fiyatlarında başa baş noktası \$100 seviyesinin üzerinde bulunuyor. OPEC dışı arzdaki artış da hesaba katıldığında, petrol fiyatlarındaki gerilemenin durdurulması amacıyla OPEC'in üretimini düşürebileceği ihtimali değerlendiriliyor.
- Orta Doğu'daki gerilim ve İran başlığındaki gelişmelerin yanı sıra, Güney Sudan ve Nijerya'da yaşanabilecek olayların arz açısından yarattığı riskler, petrol fiyatları açısından önemli yukarı yönlü etkenler arasında yer alıyor.
- ABD'de stokların düşüklüğü ve yaşanan soğuklar nedeniyle artan mevsimsel talebe bağlı olarak **doğalgaz** fiyatları Nisan'da artış kaydetti. **Kömür** fiyatları ise Çin kaynaklı talebin düşüklüğü ve artan stoklar nedeniyle geriledi.
- Nisan'da başta **tahıllar** olmak üzere tarım ürünleri fiyatlarının da genel olarak gerilediği izlendi. Aylık bazda tahıl fiyatlarındaki gerileme %5,1 olarak gerçekleşirken, içecek fiyatları **kakao** fiyatlarındaki yukarı yönlü seyre bağlı olarak %1,1 yükseldi. Kakao fiyatlarında, Fildişi Sahili'ndeki düşük arz beklentisi paralelinde Nisan'da %6,6 oranında artış gözlemlendi.
- Tarımda hasat beklentileri olumlu olsa da, ABD'de havaların mevsim normallerinden daha yağışlı geçmesi nedeniyle **mısır** ekimi gecikti. Nisan'daki soğuk ve yağışlı havaya bağlı olarak yapılması gereken ekimin çok küçük bir kısmının yapılabilmiş olması, mısır fiyatlarında önümüzdeki dönemde yukarı yönlü bir risk oluşturuyor.
- ABD'de mısır ekiminin gecikmesi dolayısıyla üreticilerin mısır yerine **soya fasulyesi** ekimini tercih etme ihtimalleri ise, hem mısır, hem soya fasulyesi arzı açısından belirsizlik yaratıyor.
- Düşük talebe bağlı olarak **pamuk, kauçuk, yün** gibi hammaddelerin fiyatları da Nisan ayında geriledi. Diğer taraftan Çin'in stoklarını artırmak için kauçuk ithalatına yeniden hız vermesine bağlı olarak Mayıs'ta kauçuk fiyatlarındaki gerilemenin yavaşlayabileceği düşünülüyor.
- Arzda gerçekleşen artışlar ve küresel ekonomik aktivitedeki yavaşlama, metal fiyatlarının gerilemesine neden oluyor. Özellikle Çin'de ilk çeyrek büyümesinin tatmin edici olmaması nedeniyle **baz metal** fiyatlarındaki aşağı yönlü eğilim güçlenmiş durumda. Makroekonomik verilerin olumlu bir seyir izlemeye başlaması halinde bile, yüksek stoklar ve arz fazlası nedeniyle metal fiyatlarındaki gerileme eğiliminin süreceği tahmin ediliyor.
- Dünyanın en büyük kalay üreticisi olan Endonezya'dan artan sevkiyatın yanı sıra Çin'in stok azaltması ve düşük talebi nedeniyle metaller arasında Nisan'daki en büyük fiyat düşüşü %7 ile **kalayda** gerçekleşti. Öte yandan, Endonezya'da hükümetin kalay ihracatına belirli kalite standartları getirecek olması nedeniyle Temmuz'dan itibaren kalay arzının bir miktar gerileyebileceği bildiriliyor.
- Nikel** fiyatları da Nisan'da aylık olarak %6,3 geriledi. Bu gelişmede Çin'de nikel pik demir üretiminin artışı ve nikel arzının talebin üzerinde bulunmasının yanında, diğer bölgelerdeki üretim artışı da etkili oldu.
- Bakır** üretiminde önceki yıl yaşanan aksaklıkların giderilmesi, arz artışı ve Çin kaynaklı talebin düşüklüğü nedeniyle bu metalde de fiyatlar Nisan'da %5,4 düştü.
- Benzer şekilde **çinko** fiyatları da, Çin'in ithalatının düşüklüğüne bağlı olarak Nisan'da %3,6 geriledi.

EMTİA PİYASALARINDA BEKLENTİLER

- Küresel emtia piyasalarına ilişkin tahminler, emtia fiyatlarında yaygın olarak izlenen aşağı yönlü eğilimlerin, petrol fiyatları da dahil olmak üzere korunacağını öngörmektedir. OPEC dışı ülkelerin petrol üretimindeki artış ve önceki yıl yaşanan arz kesintilerinin büyük ölçüde giderilmesi, petrol fiyatları üzerinde aşağı yönlü baskı yaratmaktadır.
- Hava koşullarında olağandışı bir olumsuzluk gerçekleşmediği varsayımı altında tarımsal emtialarda hasat beklentileri olumlu olup stoklardaki artış paralelinde fiyatların gerilemeyi sürdürebileceği tahmin edilmektedir.
- Beklenmeyen olaylara bağlı arz kesintileri, enerji ve metal fiyatlarında başlıca yukarı yönlü risk olarak ifade edilmektedir. Bunun yanı sıra özellikle Orta Doğu'daki jeopolitik koşullar da, petrol fiyatları açısından risk yaratmaktadır. Enerji ve metal fiyatlarının daha çok Çin kaynaklı talep tarafından belirlenmesi beklenmekte olup aşağı ve yukarı yönlü hareketler bu çerçevede oluşacaktır. Tarımsal emtia açısından ise, stokların düşüklüğü göz önüne alındığında olumsuz hava koşullarına bağlı olarak hasattan beklenen verimin alınamaması başlıca risk unsuru olarak öne çıkmaktadır.

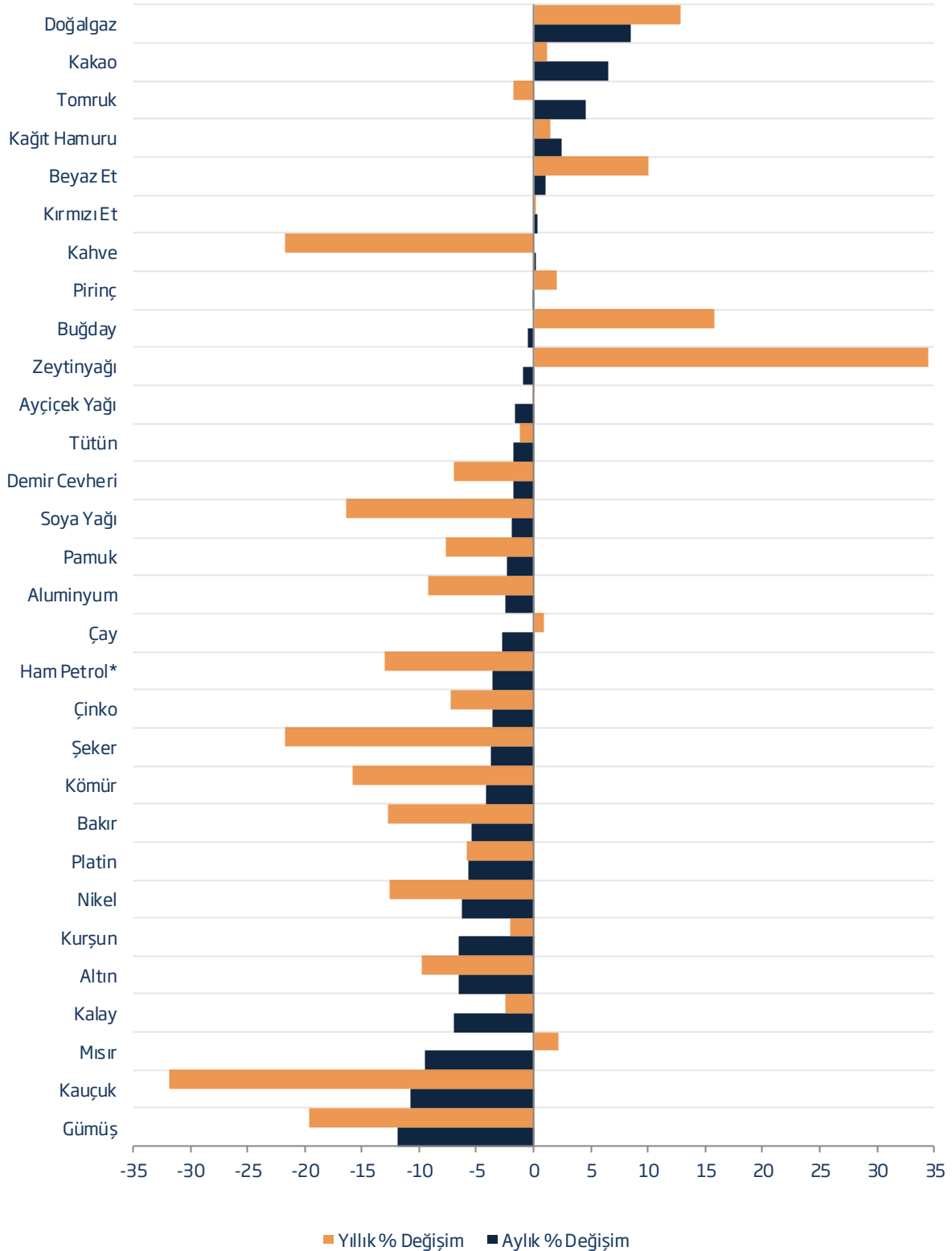
EMTİA FİYATLARI: Gerçekleşme ve Tahminler

		Gerçekleşme				Tahmin				
		2000	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2020	2025
Enerji										
Ham Petrol*	USD/varil	28	79	104	105	102	101	101	100	102
Kömür	USD/ton	26	99	121	96	90	91	90	95	100
Doğalgaz (Avrupa)	USD/milyon btu	4	8	11	12	12	12	11	11	10
Tarım										
Kakao	cent/kg	91	313	298	239	225	232	230	225	220
Kahve	cent/kg	192	432	598	411	335	345	360	355	350
Çay	cent/kg	188	288	292	290	285	288	291	308	325
Soya Yağı	USD/ton	338	1.005	1.299	1.226	1.150	1.100	1.050	1.025	1.000
Mısır	USD/ton	89	186	292	298	295	270	250	240	230
Pirinç	USD/ton	202	489	543	563	555	520	500	490	480
Buğday	USD/ton	114	224	316	313	315	310	300	287	275
Kırmızı Et	cent/kg	193	335	404	414	420	410	400	395	390
Beyaz Et	cent/kg	131	189	193	208	215	201	201	204	205
Şeker	cent/kg	18	47	57	48	41	40	38	37	35
Tomruk	USD/metre küp	275	429	485	451	455	460	465	505	535
Pamuk	cent/kg	130	228	333	197	198	203	205	226	250
Kauçuk	cent/kg	67	365	482	338	305	318	315	307	300
Tütün	USD/ton	2.976	4.333	4.485	4.302	4.300	4.200	4.150	4.100	4.050
Metal										
Aluminyum	USD/ton	1.549	2.173	2.401	2.023	2.000	2.100	2.200	2.437	2.700
Bakır	USD/ton	1.813	7.535	8.828	7.962	7.400	7.300	7.200	6.997	6.800
Demir Cevheri	USD/kuru ton	29	146	168	128	142	140	138	141	145
Kurşun	cent/kg	45	215	240	206	210	215	220	225	230
Nikel	USD/ton	8.638	21.809	22.910	17.548	17.000	18.200	18.500	20.628	23.000
Kalay	cent/kg	544	2.041	2.605	2.113	2.250	2.275	2.300	2.538	2.800
Çinko	cent/kg	113	216	219	195	190	215	230	240	250
Altın	USD/troy ons	279	1.225	1.569	1.670	1.500	1.450	1.400	1.349	1.300
Gümüş	cent/troy ons	495	2.015	3.522	3.114	2.700	2.650	2.600	2.550	2.500
Platin	USD/troy ons	545	1.610	1.719	1.551	1.500	1.450	1.400	1.323	1.250

Kaynak: Dünya Bankası (Mayıs 2013)

* Brent, WTI ve Dubai petroleri spot fiyatları ortalamasıdır.

Emtia Fiyatlarında Değişim Oranları (Nisan 2013)

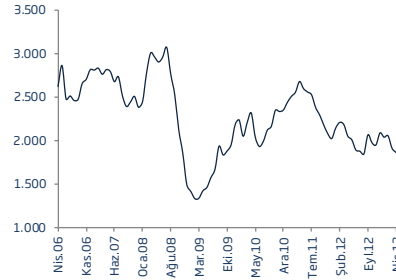

EMTİA FİYATLARI - I

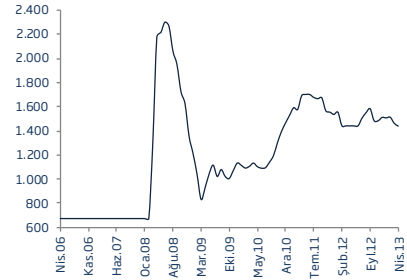
Altın (USD/troy ons)

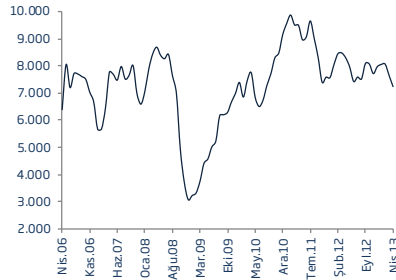
Alüminyum (USD/ton)

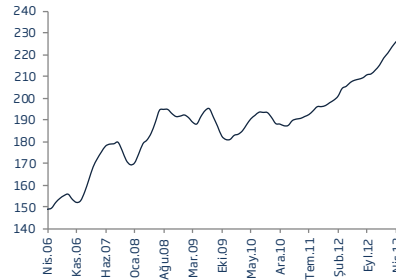
Ayçiçek Yağı (USD/ton)

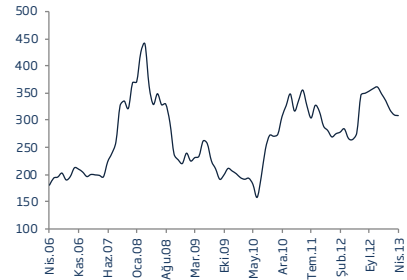
Bakır (USD/ton)

Beyaz Et (cent/kg)

Buğday (USD/ton)

Çay (cent/kg)

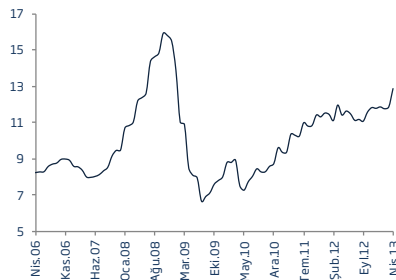
Çinko (cent/kg)

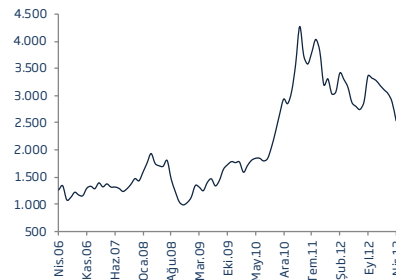
**Demir Cevheri (USD/ kuru ton
%63,5 demir)**

Doğalgaz (USD/milyon btu)

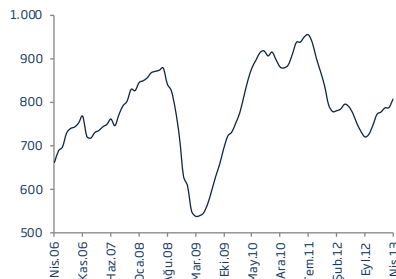
Gümüş (cent/troy ons)

Ham Petrol* (USD/varil)

Kağıt Hamuru (USD/ton)

Kahve (cent/kg)

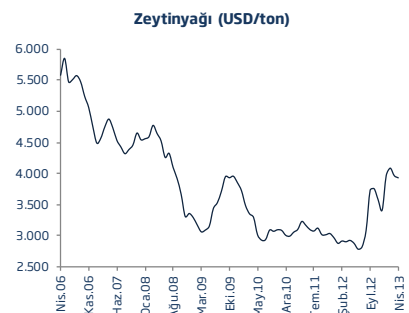
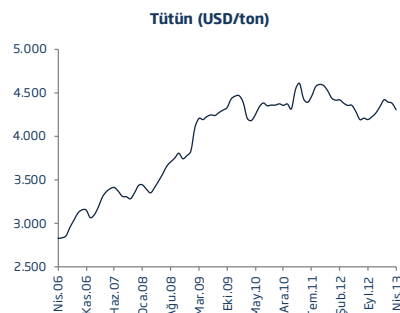
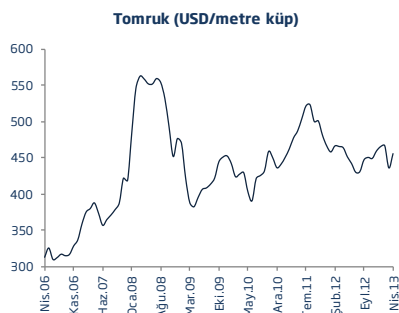
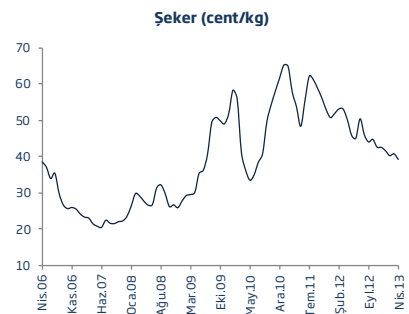
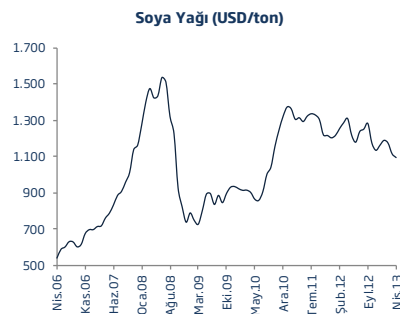
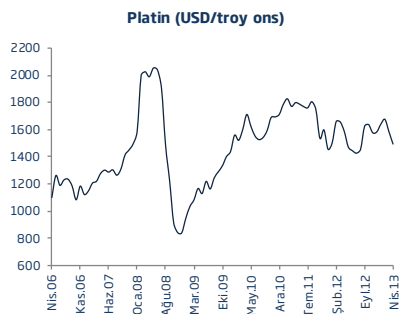
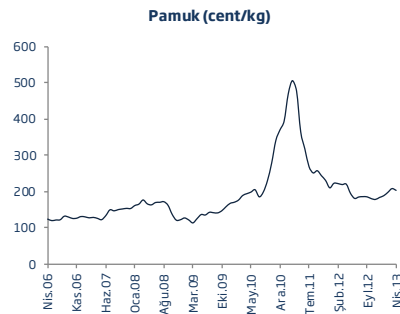
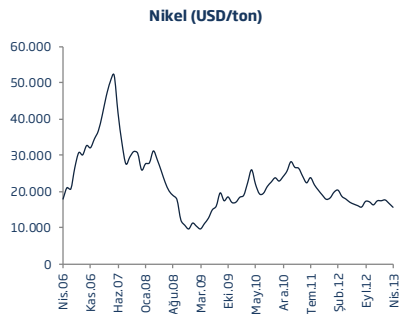
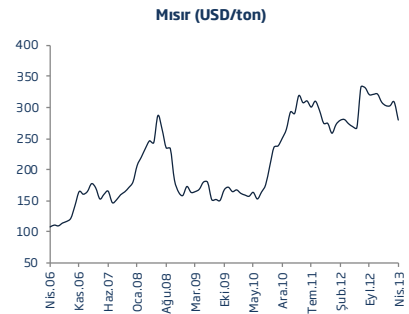
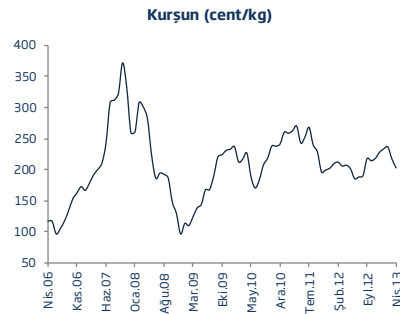
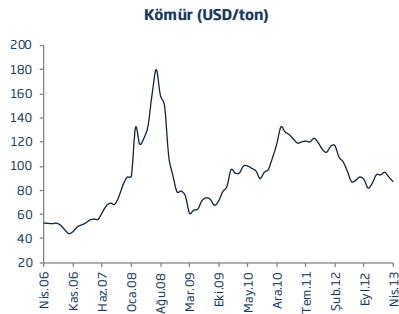
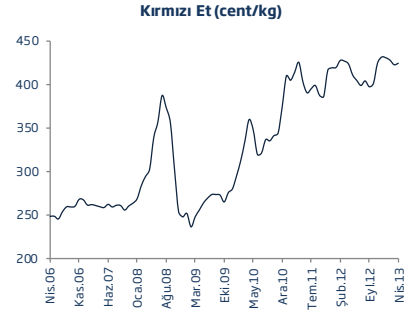
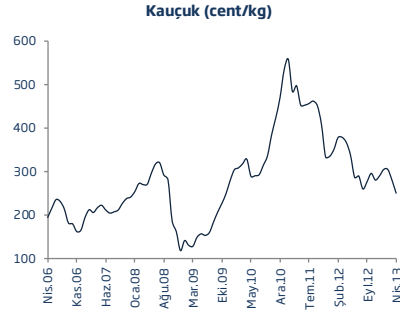
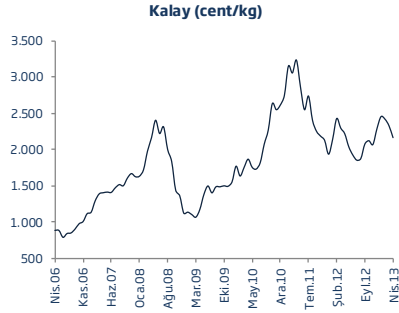
Kakao (cent/kg)

Kaynak: Dünya Bankası

* Brent, WTI ve Dubai petroleri spot fiyatları ortalamasıdır.

EMTİA FİYATLARI - II

Kaynak: Dünya Bankası

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.